

*Za evropski
kvalitet života*

Program

DEMOKRATSKA PARTIJA SOCIJALISTA CRNE GORE

PROGRAM

ZA EVROPSKI KVALITET ŽIVOTA

Podgorica, april 2007. godine

ZA EVROPSKI KVALITET ŽIVOTA

ZA PAMĆENJE

Ono što smo obećali, ostvarili smo.

U životu partija, kao i ljudi i naroda, postoje usponi i propuštene prilike. O vrednovanju učinjenog uvijek je bolje i objektivnije sudila istorija nego stvarnost. Ali već danas može se reći da je, u periodu između dva kongresa, Demokratska partija socijalista imala odlučujuću ulogu i bila ključni faktor u stvaranju moderne, demokratske i evropske Crne Gore. Naša partija je svojom ulogom, autoritetom, uticajem, sa pametnim i dobrim ljudima, presudno uticala da se hrabrim odlukama Crna Gora sačuva od bura nacionalističkih emocija, ratova i totalitarizama u postkomunističkom i krvavom umiranju Jugoslavije.

Crna Gora, na čelu sa DPS-om, kao zajednica mira i multietničke tolerancije, otvorila je vrata za sve one koji su došli sa prostora ratovanja, nasilja i ubijanja. Samim tim, dokazala je političku zrelost i postala primjer političke mudrosti.

Sačuvali smo Crnu Goru od svega onoga što su drugi narodi krvavo platili na putu svoje nacionalne i državne emancipacije. Samo je Crna Gora uspjela, od svih zemalja bivše Jugoslavije, prvi put u istoriji Balkana, da bez unutrašnjih sukoba i stradanja, poslije čitavog vijeka, obnovi svoju državnost i podigne svoju zastavu u Ujedinjenim nacijama, ravnopravno sa svim zemljama modernog čovječanstva. Mnogi su sanjali takvu Crnu Goru i mnogi su živjeli za taj san. Mnogima je ta ideja, u vremenu još nezrelom za takve odluke, donosila tjeskobe, tražeći velike žrtve. Mnogi su smisao političkog angažovanja vidjeli u ostvarenoj crnogorskoj državnoj nezavisnosti. Ali Demokratska partija socijalista, na čelu Pokreta za nezavisnu Crnu Goru, imala je snage, strpljenja i mudrosti, imala je organizaciju, ljude i vođstvo da u miru, demokratski, uz najviše evropske standarde dovede Crnu Goru do njene slobode i nezavisnosti. Na tu činjenicu vječno ćemo biti ponosni. To nikada i niko neće moći izbrisati iz istorijskog sjećanja. Crna Gora predvođena DPS-om i većinskom Vladom DPS-a, trasirala je modernu istoriju Crne Gore.

Usvojicemo novi Ustav, Ustav demokratske i gradanske države, države slobodnih i ravnopravnih građana, slobodnih u nacionalnom osjećanju, vjeri, kulturi, jeziku, jeziku države koji razumije i podržava moderan svijet.

Danas imamo svoju kuću, svoju adresu i svoje ime. Svi koji Crnu Goru smatraju svojom državom dijele isti osjećaj. Ali, od istorije se ne živi. Djela i uspjesi se pamte, ali život nameće nove izazove i traži nove rezultate. Poslije godina koje jesu za pamćenje – u najpozitivnijem smislu, svjesni smo da su pred nama godine u kojima moramo stvoriti uslove kvalitetnog života – života kakav danas žive najbogatiji i najslobodniji narodi svijeta. U ime toga kažemo – IDEMO NAPRIJED, IDEMO DALJE NA ČELU CRNE GORE ZA EVROPSKI KVALITET ŽIVOTA, UVIJEK OTVORENI ZA SVE DEMOKRATSKE IDEJE.

ZA SADAŠNJOST I BUDUĆNOST

ZA CRNU GORU DRUŠTVO NAPRETKA

Politikom reformi Crna Gora je obezbijedila stabilnost i kontinuiran rast društvenog proizvoda u posljednje četiri godine. Dinamičan rast životnog standarda građana Crne Gore sada je apsolutni politički prioritet DPS-a. Našom politikom Crna Gora nastaviće reforme, završiće proces privatizacije, ubrzaće ekonomski rast zasnovan na privatnoj inicijativi, produziće stabilnost javnih finansija, unaprijediće atraktivnost poslovnog ambijenta za investitore i preduzetnike, završiće proces otklanjanja nepravdi učinjenih prema građanima u fazi socijalističkog razvoja... Našom politikom Crna Gora biće još pouzdanija zemlja za domaći i inostrani finansijski kapital – zemlja povoljnih kredita i sigurnog ulaganja. Kontinuitet stranih ulaganja i investicija potvrđuje veliki međunarodni ugled, koji je Crna Gora izgradila politikom reformi i modernizacije, kao i političkom stabilnošću. Naša politika bila je i ostala temelj takve Crne Gore.

ZA CRNU GORU

DRUŠTVO EVROPSKIH I EVROATLANSKIH INTEGRACIJA, MULTILATERALIZMA, TRADICIONALNIH PRIJATELJSKIH VEZA I DOBROSUSJEDSTVA

Evropske i evroatlantske integracije jesu naše strateško opredjeljenje, kao i saradnja u okviru sistema Ujedinjenih nacija, OEBS-a, Savjeta Evrope i drugih međunarodnih organizacija i institucija.

Sada sami upravljamo svojom evropskom budućnošću. Efekat takve odluke najbolje se ogleda u tome što je Crna Gora sve prisutnija na međunarodnoj sceni i što se evropske i evroatlantske integracije odvijaju brzo i efikasno.

Crna Gora ostaje čvrsto posvećena temeljnim vrijednostima savremenog demokratskog svijeta. U procesu izgradnje modernog građanskog društva Crna Gora želi da u svoju novu državnu arhitekturu ugradi standarde koji će ubrzati ostvarenje predviđenih strateških ciljeva – prije svega radi kvalitetnijeg života današnjih i generacija koje dolaze. Crna Gora je do kraja opredijeljena za jačanje dobrosusjedskih odnosa i saradnje sa svim zemljama u regionu i pouzdan je partner tradicionalnim saveznicima i prijateljima – SAD, Rusiji i Kini. Pri tome, Crna Gora ostaje odgovorna u očuvanju svog državnog, nacionalnog i kulturnog identiteta, posvećena ideji da svojim specifičnostima obogati integracije kojima stremi. To je i najsigurniji put za brže uključivanje Crne Gore u EU i NATO.

ZA CRNU GORU

DRUŠTVO DALJEG RAZVOJA DEMOKRATIJE

Crna Gora je pokazala respektabilnu odlučnost i odgovornost da i najvažnija pitanja rješava na demokratski i miran način.

To iskustvo je velika škola mlade crnogorske demokratije i potvrda zrelosti crnogorskog društva. To je i najubjedljivija pobjeda evropske politike u ovom regionu do sada.

Pirvržena unutrašnjem dijalogu i iskrenom uvažavanju svih različitosti, uz iskrenu posvećenost vrijednostima modernih društava, naša politika duboko vjeruje da dalji razvoj demokratije podrazumijeva jačanje institucija koje su

temelj organizovane države i koje ne upravljaju slobodnim pojedincem nego službe zahtjevima njegovog dobra i potrebama otvorenog društva.

ZA CRNU GORU PRAVNU I EFIKASNU DRŽAVU

Uloga sudske vlasti u odbrani ravnopravnosti svih pred zakonom jeste temelj svakog demokratskog društva. Sudovi moraju biti samostalni i odgovorni – samostalni od bilo kakvog uticaja u primjeni zakona i odgovorni da primjenom zakona afirmišu povjerenje građana u zakon i pravdu.

Sudovi treba da imaju finansijsku samostalnost, a sudije se moraju birati na način koji će afirmisati najbolje i najsposobnije, i to pod budnim okom javnosti, kako bi se izbjegla opasnost cehovske zatvorenosti, neprincipijelne solidarnosti i personalne reprodukcije.

Naša politika se zalaže da se ovi principi funkcionisanja sudske vlasti sprovedu kroz najbolju primjenu najviših međunarodnih standarda.

Građanin je temelj svakog demokratskog društva. Njegova sloboda i sigurnost jesu dokazi uspjeha jedne države, pa zato javna uprava u demokratiji ima samo jednog gospodara – građanina koji radi, plaća porez i izdvaja svoj novac kako bi ga na šalterima administracije dočekali uslužni i efikasni službenici, a ne birokratska i šalteriska hladnoća. Naša politika će insistirati na profesionalnoj upravi, kojoj će građani vjerovati i za koju će biti sigurni da radi u njihovom interesu.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO ZAPOSLENIH

*Mi radimo – ne čekamo,
ne zamjeramo,
ne kritikujemo,
ne svađamo.*

U Crnoj Gori svako treba da radi: ko to želi i ko ima potrebu, mora dobiti šansu. Našom politikom kontinuirano će se smanjivati broj nezaposlenih.

Na putu smo pune zaposlenosti mladih, obrazovnih, inicijativnih i radno

prekvalifikovanih ljudi, kao i svih onih koji svoju i budućnost svojih porodica vide u Crnoj Gori.

Dolazi vrijeme novih generacija, novih znanja, novih vještina, novih iskustava, novih rezultata, novog evropski kvalitetnog života... Već smo u vremenu u kome mladi iz Crne Gore ne odlaze tražeći bolji život – oni ostaju u Crnoj Gori i vraćaju se u Crnu Goru da grade život evropskih standarda i kvaliteta.

Našom politikom Crna Gora će po prvi put u istoriji postati društvo pune zaposlenosti.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO KOJE SE GRADI

Zahvaljujući našoj politici, Crna Gora je danas veliko gradilište. Grade se saobraćajnice, aerodromi, mostovi, tuneli, hoteli, škole, stanovi... Sa nama će Crna Gora biti država modernih autoputeva: sa zapada na istok, sa juga na sjever. Bez odlaganja to je naš prioritet – kako radi bezbjednosti naših građana, tako i radi atraktivnosti Crne Gore kao turističke destinacije.

U najkraćem periodu riješićemo problem snabdijevanja vodom Crnogorskog primorja. Obezbjedićemo investicije kojima će se sačuvati čistota našeg mora i rijeka, ljepota naših gora i planina.

DPS će voditi energičnu politiku zaštite i racionalnog korišćenja prostora, kao posebno vrijedne i limitirane pretpostavke ekonomskog razvoja Crne Gore.

Ekologija nije riječ sa kojom se treba hvaliti i kititi. Za nas to je poziv na akciju. Našom politikom, a u skladu sa najvišim standardima EU, biće trajno zaštićeno prirodno bogatstvo našeg prostora.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO VISOKOG TURIZMA

Crna Gora je nekoliko godina uzastopno proglašavana turističkom ekonomijom sa najbržim rastom u svijetu. Naša politika dovela je u Crnu Goru najpoznatije svjetske turističke kompanije. Crnogorski turizam se ubuduće neće mjeriti brojem kreveta i noćenja. Birajući između masovnosti i kvaliteta, turističku budućnost Crne Gore usmjerili smo ka elitnom turizmu.

Crna Gora neće biti samo zemlja visokog primorskog turizma. Učinićemo sve da Crna Gora bude i zemlja planinskog turizma, seoskog turizma, turizma splavarenja, vjerskog turizma, lovnog turizma, sportskog turizma . . .

Prihvatili smo poimanje turizma svojstveno modernoj civilizaciji: turizam nije samo potrošnja slobodnog vremena nego i kulturna i duhovna komunikacija sa prostorom i prirodom.

Svi u Crnoj Gori moraju znati da je turizam naše opredjeljenje i da svi moramo pomoći njegovom razvoju, posebno javne službe (komunalna higijena, telekomunikacije, zdravstvo, edukacija kadrova u državnim institucijama . . .).

ZA CRNU GORU DRUŠTVO DOBRIH DOMAĆINA

Razvoj proizvodnje hrane i stvaranje boljih uslova za život na selu nezaobilazne su poluge unapređenja sveukupnog kvaliteta života u Crnoj Gori – našeg najvažnijeg cilja u narednom periodu. Povraćenim samopouzdanjem i vjerom u svoje resurse, prevaziđen je kompleks nacije koju treba hraniti i izdržavati. Dosadašnji rezultati u poljoprivredi bili su važan doprinos jačanju državne arhitekture Crne Gore. Trasiran je put daljem razvoju sela i poljoprivrede, reformisana je svijest i otklonjene su zablude o pomanjkanju resursa u poljoprivredi. Stvoreni su novi konkurentni sektori, sve je šira paleta domaćih proizvoda, jača je veza između primarne proizvodnje i agroindustrije, a posebno između poljoprivrede i turizma.

Novim strateškim dokumentima jasno smo definisali budući razvoj poljoprivrede i ribarstva i usmjerili ga u pravcu približavanja evropskom modelu razvoja.

Naše opredjeljenje jeste višedimenzionalna politika ruralnog razvoja, koja podrazumijeva brižan i domaćinski odnos prema poljoprivrednim i šumskim resursima, uz stalno podizanje konkurentnosti svih učesnika u lancu proizvodnje.

Ohrabreni dosadašnjim pozitivnim rezultatima, sa dovoljno samopouzdanja i mudrosti, idemo u susret izazovima koje donosi period do stupanja u EU – modernizovaćemo vitalne sektore poljoprivrede i podići njihovu konkurentnost, osnažićemo institucionalne kapacitete, kako bismo potpuno spremni ušli u veliku porodicu evropskih naroda.

ZA CRNU GORU

DRUŠTVO BRŽEG REGIONALNOG RAZVOJA

Ubrzani ekonomski razvoj sjevernog dijela Crne Gore uslov je stabilnog i dinamičnog razvoja crnogorskog društva u cjelini. Ako je južni dio Crne Gore naša aktuelna prednost, sjeverni dio je buduća šansa, ne manje izdašna u pogledu resursa i ne manje zahtjevna u pogledu potrebe mudrog upravljanja. Primjer pojedinih gradova na sjeveru Crne Gore pokazuje da onoliko koliko su njihovi stanovnici pokazali mudrosti i odgovornosti da preko lokalnih uprava uredе život svoje zajednice, toliko je i država bila u mogućnosti da im pomogne na tom putu. Država je u obavezi da izgradi savremene puteve u sjevernom dijelu, da ojača politiku otkupa poljoprivrednih proizvoda i da podstiče poljoprivrednu proizvodnju. Obaveza države jeste i intenziviranje razvoja zimskog turizma. Vrijedne ruke i bistra pamet ljudi ovog područja znaće da te pozicije iskoriste za opšti i lični prosperitet.

ZA CRNU GORU

DRUŠTVO ENERGETSKE EFIKASNOSTI, EKOLOGIJE I EKONOMIČNOSTI

Razvoj Crne Gore, kao i svih modernih društava, u najvećoj mjeri zavisice od odnosa prema energetskom potencijalu – njegove usklađenosti sa zahtjevima visokih ekoloških standarda i potrebom efikasnosti.

Podrazumijeva se korišćenje alternativnih vidova energija i racionalno korišćenje svih domaćih energetskih resursa. Ovo vrijeme traži kompromis između sve većih potreba za energijom i potrebe za očuvanjem prirodnog ambijenta. Interes Crne Gore i njenih građana jeste da odgovori na te potrebe budu usklađeni sa našim dugoročnim potrebama i sa standardima modernog i razvijenog demokratskog svijeta.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO VEĆIH PLATA I PENZIJA

Našom politikom obezbijeđen je u proteklom periodu kontinuiran rast plata i penzija. Iako je taj rast bio veći od rasta iste vrste primanja u državama u okruženju, svjesni smo da su prosječne plate i penzije u Crnoj Gori još uvijek ispod nivoa potreba građana. Razlog za to jesu zahtjevi prve faze reformi koje su tražile odricanje od ličnog standarda u korist ekonomske stabilnosti i održivosti Crne Gore. Dinamično rastući standard građana određen je kao bezuslovni prioritet politike DPS-a u predstojećem periodu.

RADNICI I MENADŽERI

Vrijedan i uspješan radnik mora biti nagrađen kao i uspješan menadžer i preduzetnik. Uspjeh se na tržištu objektivno mjeri i svako zaslužuje da dobije onoliko koliko stvori i doprinese.

PENZIONERI

Godine i starost ne smiju biti hendikep. Niko u Crnoj Gori ne smije biti zaboravljen. Dostojanstvo onih koji su stvarali u prošlosti jeste obaveza generacija koje danas grade budućnost Crne Gore.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO PRAVDE

Naša privrženost vladavini prava i zaštiti svih zakonom zagarantovanih prava i sloboda građana podrazumijeva i društvo pravde i jednakosti pred zakonom.

Svi nijesmo isti i svi ne možemo jednako, ali svako u našem društvu ima jednako pravo i šansu da pokaže svoje prednosti, svoj rad i svoje sposobnosti. Naša politika vjeruje u pravo građanina da bude socijalno, pravno i institucionalno zaštićen.

Država reformom ne smije zaboraviti ljudsku solidarnost, jer temelj svakog demokratskog i zrelog društva jeste siguran, uvažen i slobodan građanin. Zakoni štite pravnu sigurnost svih, a pravdu jača moralno dostojanstvo društva.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO MLADIH

Crna Gora i njena budućnost u rukama su mladosti. Našom politikom Crna Gora je postala veliki univerzitetski grad. Pored Podgorice, Nikšića, Kotora, univerzitetski gradovi postali su i Cetinje, Bijelo Polje, Berane, Herceg Novi, Bar i Budva. Doprinijeli smo decentralizaciji državnog obrazovanja i podstakli privatno visokoškolsko obrazovanje. Otvorili smo vrata i za inostrane studije i inostrana usavršavanja.

Na čelo najvažnijih resora u Vladi Republike i lokalnoj vlasti, kao i na čelo najboljih kompanija i banaka, došli su obrazovani, inicijativni i hrabri mladi ljudi, spremni da preuzmu rizik donošenja odluka za dobro Crne Gore i njenih građana.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO ZNANJA

Dvadeset prvi vijek jeste vijek znanja, novih zahtjeva i novih disciplina. Znanje nije dovoljno samo sebi. Ono je uvijek u službi ljudskog napretka, zdravlja, slobode i sreće. Zato naša politika insistira na znanju koje je primjenljivo, koje ne ostaje zarobljeno u naučnim kabinetima. Naučna istraživanja jesu pretpostavka za tehnološke, organizacione, proizvodne i mnoge druge inovacije u različitim oblastima savremenog života. U tom smislu našom politikom podstićemo istraživačke naučne aktivnosti na svim nivoima i jačati važnost iskustvenog znanja koje mijenja svijet na bolje i svakom daje mogućnost da olakša i popravi svoj život.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO ZDRAVLJA

Pravo na zdrav život jedno je od temeljnih prava slobodnog društva. Zaštita zdravlja i briga o njemu dužnost je svih nas koji vjerujemo u zdravo društvo i zdravog pojedinca. Zaštita zdravlja mora biti obezbijeđena svima, bez obzira na

socijalne razlike. Isto tako, zdravstvena podrška države mora biti najizraženija onamo gdje je najteže i najpotrebnije.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO MULTIETNIČKE I MULTI KULTURNE TOLERANCIJE

Multietnički sklad i tolerancija Crne Gore pobijedili su sva iskušenja vremena, podjela i istorijskih nesporazuma među narodima. Naša politika je ponosna na svoje ciljeve i rezultate koji su Crnu Goru odbranili od svih teških izazova. Nacionalna i vjerska jednakost u Crnoj Gori primjer je u regionu – živimo sa razlikama i čuvamo posebnosti u našoj zajedničkoj kući Crnoj Gori.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO KULTURNOG IDENTITETA

Biti prisutan na evropskoj i svjetskoj pozornici podrazumijeva i svijest o sopstvenom identitetu. Kako savremenu civilizaciju ne doživljavamo kao kulturnu unifikaciju, već kao širenje i poštovanje kulturnih razlika, očuvanje kulturnog identiteta za nas je značajan faktor ravnopravnog učešća u globalizaciji.

ZA CRNU GORU DRUŠTVO USPJEŠNOG SPORTA

Sport je najljepša promocija jedne zemlje. Društvo koje vjeruje u takmičenje i koje podstiče pobjednički duh, vjeruje i u sport. Sport je danas lice svake nacije, izraz patriotizma i rodoljublja. Savremeni sport predstavlja snažan kolektivni entuzijazam i želju za identifikacijom. Zato je obaveza Crne Gore da obezbijedi optimalne uslove za razvoj i masovnog i vrhunskog sporta. Sa vrhunskim sportom Crna Gora je bliža Evropi.

ZA CRNU GORU

DRUŠTVO RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Žene i muškarci imaju jednak status u društvu, jednako su prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednake mogućnosti za ostvarenje svojih prava. Naša želja i naš cilj jeste da svako ljudsko biće ima jednaka prava i mogućnosti za uspjeh, bez obzira na različitosti.

ZA CRNU GORU

DECENTRALIZOVANO DRUŠTVO

Da bi društvo bilo efikasno, mora biti i decentralizovano, i to po principu da sve ono što se može efikasno rješavati na lokalnom nivou ne smije biti centralizovano.

Decentralizacija je pravo na racionalno upravljanje resursima, pravo na lokalnu demokratiju i mogućnost demonopolizacije u donošenju odluka.

Da bi se lokalna vlast što više približila građanima, ona mora imati adekvatno mjesto u funkcionisanju školstva, zdravstva i ostalih servisa na području lokalne samouprave.

ZA CRNU GORU

ZA DPS

Smisao i svrha postojanja DPS-a oduvijek je bilo dobro građana. Zato: ponosni smo što smo partija svih građana Crne Gore, svih naroda i svih različitosti koje su nas spajale i činile jačim;

- ponosni smo što smo partija i Sjevera i Juga, i grada i sela, i mladosti i iskustva, i najobrazovanijih i onih koje je život naučio mudrosti;
- ponosni smo što smo partija koja ima najširu podršku u crnogorskoj javnosti, tim više jer je to podrška onih koji su najbliži budućnosti i koji o budućnosti najviše znaju;
- ponosni smo što niko od nas za očigledne političke uspjehe ne traži zahvalnost i medalje – za nas je najveća satisfakcija ako svakim danom u Crnoj Gori imamo sve više razumijevanja i slobode, ako živimo u sve prosperitetnijem

i sigurnijem društvu i ako imamo sve više prijatelja i saveznika;

- ponosni smo što je našoj partiji vrijeme dalo za pravo i što su naši programski ciljevi dosljedno realizovani;
- ponosni smo što smo partija koja spaja, a ne razdvaja, koja okuplja, a ne dijeli ljude;
- ponosni smo što naša unutarpartijska mišljenja često nijesu bila ista – u postavljanju ciljeva bili smo jedinstveni, ali smo imali različita viđenja puteva za njihovo ostvarenje; ta vrsta različitosti jačala je Demokratsku partiju socijalista;
- ponosni smo što smo partija koja u drugim partijama ne vidi neprijatelje, već političke suparnike i rivale;
- ponosni smo što smo partija koja nema ideološku isključivost i što smo uvijek imali snage, pameti, razuma i dalekovidosti da svima pružamo ruke i prihvatamo saradnju;
- ponosni smo što nikada nijesmo bili sami, a uvijek smo znali sačuvati svoju posebnost i prepoznatljivost.

Jednom riječju, predstavljenoj viziji crnogorskog društva dali smo pun doprinos, a doprinosićemo joj i u budućnosti – cjelokupnom političkom snagom, otvorenog srca i snagom razuma.

ZA EVROPSKI KVALITET ŽIVOTA!

program

A large rectangular area with a blue border, containing 30 horizontal blue lines for writing.

